

56 חייב כרת משום 'שחוטי חוץ', שהרי בשחיטתה שם מתברר שהיתה
 57 חולין. ולגבי נזיר נמי, מדובר שעומד קרוב יותר לבית חוניו, ומוכח
 58 ממעשיו דהא' נברא לצעורי נפשיה קא מיפניו – כוונתו לענות
 59 נפשו, ואינו נזיר גמור. וכאילו אמר, אי סניא בבית חוניו, מרחנא
 60 – אם די לי בבית חוניו, אטרח לגלח שם, מפי לא מצניא לאיצטעורי
 61 – יותר רחוק מזה, למקדש, איני יכול לצער עצמי ללכת ואיני מקבל
 62 על עצמי נזירות.
 63 תשובת רב המנונא לקושיית רבא: ורב המנונא אמר לה, אכן לגבי
 64 נזיר, הביאור הוא בדרקאמרת – כמו שאמרת, שכשמגלח בבית חוניו
 65 הוברר שלא היה נזיר, אך לגבי עולה, הביאור כדברי, שכשאמר
 66 'שאקריבנה בבית חוניו' על מנת שלא אתחייב באחריותה קאמר,
 67 ומכל מקום שם עולה עליה ובשוחטה בחוץ חייב כרת.
 68 מוסיפה הגמרא: ואף רבי יוחנן סבר לה להא דרב המנונא ששם
 69 עולה עליה, דאמר רבה בר בר חנה, אמר רבי יוחנן, האומר 'הרי
 70 עלי עולה שאקריבנה בבית חוניו', והקריבה בארץ ישראל מחוץ
 71 למקדש, יצא, ואולם עניוש פרת. ומוכח שגם לדעת רבי יוחנן שם
 72 עולה עליה כרב המנונא, שהרי חייב עליה כרת.
 73 ראייה לרב המנונא: תניא נמי הכי, האומר 'הרי עלי עולה
 74 שאקריבנה במדבר', והקריבה בעבר הירדן המערבי, היינו בארץ
 75 ישראל, אך מחוץ למקדש, יצא, ועניוש פרת משום 'שחוטי חוץ'.

משנה

76 המשנה עוסקת בדין כהנים שהקריבו בבית חוניו. תפחנים ששמשו
 77 בבית חוניו, אף שמקריבים בו לשם שמים, לא ישמשו במקדש
 78 שבירושלים. ואין צריך לומר שאם שמשו לדבר אחר – לעבודה
 79 זרה, שאסורים לשמש במקדש ואפילו חזרו בתשובה, שנאמר
 80 בכהנים ששמשו לעבודה זרה (מלכים ב' כג ט) 'אף לא יעלו בהני
 81 תבנות אל מופת ה' בירושלים, כי אם אכלו מצות (בקרב)
 82 [בתוך] אחיהם', ופירוש הפסוק, שאסורים לשרת במקדש אבל
 83 לשאר דברים לא נפסלו והרי אלו כבעלי מומין, שחולקין ואוכלין
 84 – נוטלים חלק בקרבנות ומותרים לאוכלם, ואולם לא מקריבין.

נמרא

85 שנינו שאם שמשו לעבודה זרה לא ישמשו במקדש. הגמרא מבארת
 86 אופן שבו לא נאסרה: אמר רב יהודה, בהן ששחט לעבודת פוכבים
 87 וחזר בתשובה, ואחר כך הקריב קרבן במקדש, קרבנו כשר והוא ריח
 88 ניהוץ לפני ה'. ומה שאמרה משנתנו שאם שמשו לעבודה זרה לא
 89 ישמשו במקדש, אינו כשמשו בשחיטה, אלא כשאר עבודות.
 90 אמר רב יצחק בר אבדימי, מאי קראה – מהו הכתוב המלמד דין
 91 זה, הוא שנאמר לגבי הכהנים ששרתו לעבודה זרה (יחזקאל מד יב) 'וען
 92 אשר ישרתו אותם לפני גלוליהם והיו לבית ישראל למכשול עון
 93 על פן נשאתי ידי עליהם נאם ה' אלהים ונשאו עונם, ובתבי
 94 בתריה (שם מד יא) 'ולא יגשו אלי לכתן לי' וגו', שאף שחזרו בתשובה
 95 לא יגשו לשרת על המזבח. ומשמע מהלשון 'אשר ישרתו', אי עבד
 96 שירות, אין – אם עשה שירות לעבודה זרה כגון הקטרה, אכן נאסר
 97 לשרת במקדש, אבל שחיטה לאו שירות הוא – אינה נחשבת
 98 שירות, ולפיכך אם שחט לעבודה זרה מותר לשרת במקדש.
 99 הגמרא מביאה מחלוקת בענין כהנים ששמשו לעבודה זרה: אי תמר,
 100 שנגן בנריקה של דם קרבן לעבודה זרה, שזו עבודת שירות ממש, רב
 101 נחמן אמר, מותר לשרת במקדש, וקרבנו ריח ניהוץ. ורב ששת
 102 אמר, אסור לשרת במקדש, ואם עבר והקריב אין קרבנו ריח ניהוץ.
 103 אמר רב ששת, מנא אמינא לה – מהיכן למדתי זאת, דבתבי
 104 נבואת יחזקאל על הכהנים ששרתו לעבודה זרה (יחזקאל מד יב) 'היו
 105 לבית ישראל למכשול עון' וגו' [מאי] לאו, שהחטיאו את ישראל
 106 באחד משני אופנים, או במכשול או בעון, ו'מכשול' היינו ששרתו
 107 לה בשונג, ו'עון' היינו ששרתו לה במזיד, ונאמר שם (שם מד יב) 'לא
 108 יגשו אלי לכתן לי' וגו', הרי שגם המשרת לה בשונג אסור לשרת
 109 במקדש.
 110
 111

1 ואמאי – אם 'בית בביתי' ועבד בעבדי' משמע גדול, למה יכול
 2 להראות הנפול והמת, ליהוי היידן – נראה איזה בית נפל, והיידן –
 3 איזה עבד מת, שאם הוא הגדול הפסיד הלוקח שהרי מכר לו הגדול,
 4 ואם הוא הקטן לא הפסיד. מתרצת הגמרא: לוקח קא אמרת – האם
 5 קושייתך היא מכך שבלוקח מוכח שאין כוונתו לגדול, שאני לוקח
 6 שבא להוציא על ידי השטר מהמוכר המוחזק בו, דיד בעל השטר
 7 על התחלתו, שהמוציא מחבירו עליו הראיה, ולכך מפרשים בלשון
 8 השטר שכוונתו לקטן, ודווקא בהקדש אומרים שכוונתו לגדול.
 9 מסיימת הגמרא: השתא דאיתיה להכי שלוקח שונה לפי שידו על
 10 התחנתה, יש לתרץ כן גם מה שהקשו לעיל (נפ) מדברי עולא
 11 שהאומר לחבירו 'בית בביתי אני מוכר לך' מראהו עלייה, שאפילו
 12 תימא שמה שמראהו היינו עלייה שעל גבי בית הדין, ולא את
 13 המעולה שבבתים, אין להקשות על דינו של רבה בר אבוב ששור
 14 בשורוי משמע הגדול, שדווקא בלוקח מראהו את הגרוע לפי שד
 15 בעל השטר על התחנתה.

משנה

16 לאחר פטירת שמעון הצדיק כהן גדול, הלך חוניו בנו למצרים ובנה
 17 שם מזבח. במשנה זו ובוז שלאחריה, יבוארו כמה דינים בקשר לבית
 18 חוניו. אומרת המשנה: האומר 'הרי עלי עולה', וקריבנה במקדש.
 19 ואם הקריבה בבית חוניו, לא יצא. ואם אמר 'הרי עלי עולה על
 20 מנת שאקריבנה בבית חוניו', לכתחילה וקריבנה במקדש, שכיון
 21 שאמר 'הרי עלי עולה' להביא עולה. ואם הקריבה בבית
 22 חוניו, יצא. רבי שמעון חולק ואומר, שבאופן זה אינו נחשב כנודר
 23 עולה שהרי לא נדר להביאה כהלכתה, לפיכך אף כשהקדיש בהמה
 24 עבור זה, אין זו עולה.
 25 דין נוסף: האומר 'הריני נזיר', יגלח שערו ויביא קרבנותיו במקדש.
 26 ואם גלח בבית חוניו, לא יצא. ואם אמר 'הריני נזיר על מנת
 27 שאגלח בבית חוניו', יגלח במקדש, שכיון שאמר 'הריני נזיר', קיבל
 28 עליו נזירות. ואם גלח בבית חוניו, יצא. רבי שמעון חולק ואומר,
 29 אין זה נזיר כלל שהרי לא קיבל נזירות כהלכתה.

נמרא

30 שנינו שהאומר 'שאקריבנה בבית חוניו' והקריבה שם, יצא. מקשה
 31 הגמרא: מדוע יצא, הא מקטל קטלה – הרי הוא כהורג עולתו וחייב
 32 להביא אחרת, שכיון שאמר 'הרי עלי עולה' אינו מקיים נדרו עד
 33 שיביאנה כהלכתה. מתרצת הגמרא: אמר רב המנונא, כיון שאמר
 34 'שאקריבנה בבית חוניו', נעשה באומר 'הרי עלי עולה על מנת
 35 שלא אתחייב באחריותה', ואף שלכתחילה חייב להקריבה במקדש,
 36 אם שחטה בחוץ אינו חייב להביא אחרת.
 37 מקשה הגמרא: אמר ליה רבא לרב המנונא, אלא מעתה, האם
 38 בסיפא של משנתנו, דקתני 'הריני נזיר שאגלח בבית חוניו יגלח
 39 במקדש ואם יגלח בבית חוניו יצא', הכי נמי הכוונה דנעשה
 40 באומר 'הריני נזיר על מנת שלא אתחייב באחריותו קרבנותיו של
 41 נזיר', ולכן אם גלח בבית חוניו יצא. הרי שם ודאי אין זה הטעם,
 42 שהרי כשאמר 'הריני נזיר' חלה עליו נזירות, ונזיר, כפי לא מיתני
 43 –כל עוד אינו מביא קרבנותיו, לא מתפטר – אינו נותר בשנית
 44 יין ובתגלחת טוומאת מת. וכיון שבסיפא לגבי נזיר אין לבאר כך, גם
 45 ברישא לגבי עולה אין הטעם כדברייך.
 46 ולפיכך דוחה רבא את ביאור רב המנונא ומבאר באופן אחר: אלא
 47 אמר רבא, הטעם שיצא ידי חובתו, מפני שמוכח ממעשיו שאדם זה
 48 לדורון נתפניו – להתנדב בהמה בעלמא לשם שמים, ולא
 49 לעולה גמורה. ומדובר שכשנדר היה קרוב יותר לבית חוניו מאשר
 50 למקדש, ומפרשים דבריו כאילו אמר, אי סניא בבית חוניו, מרחנא
 51 – אם די לי בבית חוניו כדי לצאת ידי חובת נדרי, אטרח להביאה
 52 לשם, מפי לא מצניא לאיצטעורי – אך יותר רחוק מזה, למקדש,
 53 איני יכול לצער עצמי להביאה ואיני מקדישה כלל. ולפיכך גם אינו

- 1 כַּל-מִין וּמִין מֵאַרְבַּעַת מֵינֵי הַסִּמְנִין הָאֵלֶּה מִצְוָה
2 בְּפָנָי עֲצָמָה, כְּלוּמַר: סִמְנֵי בְּהֵמָה וַחֲתִיָּה, וְסִמְנֵי
3 הָעוֹף, וְסִמְנֵי חֲגָבִים, וְסִמְנֵי דְגָיִם. וַיִּכְבֵּר בְּאַרְנו
4 לְשׁוֹנָם, שֶׁקָּרְאוּ לְכָל-אֶחָד עֲשֵׂה לְבָדוֹ. וַיִּכְבֵּר
5 נִתְבָּאָרו גַּם דֵּינֵי מִצְוָה זוֹ, כְּלוּמַר: סִמְנֵי דְגָיִם,
6 בְּפָרֶק ג' מִמִּסְכַּת חֲלִין (שם).
- 7 הַמִּצְוָה הַקַּע"ב — הָאֲזֵהְרָה שֶׁהִזְהַרְנוּ מִלְּאָכֹל
8 בְּהֵמָה טְמֵאָה וַחֲתִיָּה טְמֵאָה, וְהוּא אָמְרוּ (דברים יד,
9 ה'ו'): "אֲךָ אֶת-זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעְלֵי הַגֵּרָה וְגו'
10 אֶת-הַגִּמְלָה וְאֶת-הָאַרְנָבֶת וְאֶת-הַשֶּׁפֶן וְאֶת-הַחֲזִיר".
11 אֲכַל שְׂאֵר בְּהֵמָה טְמֵאָה לֹא בָּא בְּהֵן לָאוּ בְּפָרוֹשׁ,
12 אֲכַל מִמָּה שְׂאֵמַר: "וְכָל-בְּהֵמָה מִפְּרֶסֶת פְּרֶסֶה
13 וְגו', מַעֲלַת גֵּרָה בְּבְהֵמָה אֹתָהּ תֹאכְלוּ" (שם יד, ו),
14 יִדְעֵנוּ שֶׁכַּל-מָה שְׂאִין בּוֹ שְׁנֵי הַסִּמְנִינִים יַחַד
15 מְזַהְרִים עַל אֲכִילָתוֹ, אֲלֵא שֶׁהוּא לָאוּ הֵבֵא מִכֻּל
16 עֲשֵׂה שְׁנֵתְבָאָר שֶׁהוּא עֲשֵׂה, וְכָלֵל הוּא אֲצַלְנוּ:
17 לָאוּ הֵבֵא מִכֻּלֵּל עֲשֵׂה — עֲשֵׂה, וְאִין לֹקִין עָלָיו.
18 אֲכַל נֶאֱסָרָה עָלֵינוּ שְׂאֵר בְּהֵמָה וַחֲתִיָּה טְמֵאָה
19 וַחֲסִיבְנו עַל אֲכִילָתָן מִלְּקוֹת בְּקַל וַחֲמֵר, שְׂאֵנו
20 אוֹמְרִים: וּמָה חֲזִיר וְגִמְלָה שְׂיִישׁ בְּהֵן סִימֵן טְהֵרָה
21 אֶחָד — לֹקִין עָלָיו, קַל וַחֲמֵר לְשְׂאֵר בְּהֵמָה וַחֲתִיָּה
22 שְׂאִין בְּהֵן סִימֵן טְהֵרָה כָּלֵל — שְׁלֹקִין עָלֵיהֶן.
23 וְשִׁמַּע לְשׁוֹן סִפְרָא (פֶּרֶשֶׁת שְׁמִינִי) בְּכָל-זֶה, אָמְרוּ:
24 "אֹתָהּ תֹאכְלוּ" — אוֹתָהּ בְּאֲכִילָה וְאִין בְּהֵמָה
25 טְמֵאָה בְּאֲכִילָה. אִין לִי אֲלֵא בְּעֲשֵׂה, בְּלֹא-תַעֲשֶׂה
26 מִנֵּין? תִּלְמוּד לֹמַר: "אֶת-זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעְלֵי
- 27 הַגֵּרָה", אִין לִי אֲלֵא אֵלוּ בְּלָבָד, שְׂאֵר בְּהֵמָה
28 טְמֵאָה מִנֵּין? וְדִין (קַל וְחֹמֶר) הוּא: מָה אֵלוּ שְׂיִישׁ
29 בְּהֵן סִימֵן טְהֵרָה הֲרִי הֵן בְּלֹא-תַעֲשֶׂה עַל אֲכִילָתָן,
30 שְׂאֵר בְּהֵמָה טְמֵאָה שְׂאִין בְּהֵן סִימֵן טְהֵרָה, אִינוּ
31 דִּין שֶׁתֵּהָא בְּלֹא-תַעֲשֶׂה עַל אֲכִילָתָן! נִמְצְאוּ:
32 הַגִּמְלָה וְהָאַרְנָבֶת וְהַשֶּׁפֶן וְהַחֲזִיר — מִן-הַכֶּתוּב,
33 וְשְׂאֵר בְּהֵמָה טְמֵאָה — מִקַּל-וַחֲמֵר: וְנִמְצְאוּ
34 מִצְוֹת עֲשֵׂה שְׁלֵהֵן — מִן-הַכֶּתוּב (בלאו הבא
35 מִכֻּלֵּל עֲשֵׂה — עֲשֵׂה), וּמִצְוָה בְּלֹא-תַעֲשֶׂה —
36 מִקַּל-וַחֲמֵר. אֲלֵא שֶׁקַּל-וַחֲמֵר זֶה לְגַלּוּזֵי מִלְּתֵא
37 בְּעִלְמָא הוּא (כְּלוּמַר: ה"קַל וְחֹמֶר" מַגִּלָּה אַת
38 הַנַּעֲלָם לְכַאוּרָה "בֵּין הַשּׁוּרוֹת" וְהֲרִי זֶה נִחְשָׁב כֵּאִילוּ
39 כְּתוּבָה זֹאת הַתּוֹרָה בַּמְּפֹרָשׁ), כְּדֶרֶךְ שְׂאֵמְרוּ בְּכַתּוּב,
40 כְּמוֹ שֶׁנִּבְּאָר בְּמִקּוּמוֹ (לֹא תַעֲשֶׂה שְׁלֹ — שִׁיעוּר פַּח).
41 וְלִפְיֵךְ כַּל-הָאוֹכֵל כְּזֵית מִבְּשֵׂר בְּהֵמָה אוֹ חֲתִיָּה
42 טְמֵאָה מֵאִיזָה מִין מֵהֵן שְׂיֵהִיָּה — לֹקָה
43 מִדְּאוּרְיָתָא. וְדַע זֹאת (כְּלוּמַר: כִּיִּן שְׁעִיקַר הָאִיסוּר
44 אִנוּ יוֹדְעִים גַּם מִבְּלֵי לְלִמּוּד "קַל וְחֹמֶר" — אִין זֶה
45 בְּסִתְרִיהָ ל"אִין מִזְהִירִין מִן הַדִּין" — וְלֹקָה).
- 46 הַמִּצְוָה הַקַּע"ד — הָאֲזֵהְרָה שֶׁהִזְהַרְנוּ מִלְּאָכֹל
47 עוֹף טְמֵאָה, וְהוּא אָמְרוּ בְּאוֹתָם הַמֵּינִים: "וְאֶת-
48 אֵלֶּה תִשְׁקְצוּ מִן-הָעוֹף לֹא יֹאכְלוּ" (ויקרא יא, ג).
49 וְגַם הָאוֹכֵל מֵהֶם כְּזֵית מִבְּשֵׂרָם — לֹקָה. וַיִּכְבֵּר
50 נִתְבָּאָרו דֵּינֵי מִצְוָה זוֹ עִם הַשְּׁתֵּים שֶׁלְּפָנֶיהָ בְּפָרֶק
51 ג' מִחֲלִין (נט.).

המשך ביאור למס' מנחות ליום ראשון עמ' א

- 1 רב נחמן דוחה את ראיית רב ששת: וְרַב נְחֲמָן אָמַר, שִׁאִין כּוּוֹנַת
2 הַכְּתוּב שֶׁחֲטִיאוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּאֶחָד מִשְׁנֵי אֹפְנִים, או 'מִכְשׁוּל' או
3 'עוֹף', אֵלֵא בְּאוֹפֵן אֶחָד בְּלָבָד, הֵינּוּ מִכְשׁוּל דְּעוֹן — שֶׁחֲכִשְׁלוּ אֶת
4 יִשְׂרָאֵל בְּאוֹפֵן שֶׁל 'עוֹף', כְּלוּמַר בְּמוּזֵד.
5 אָמַר רַב נְחֲמָן, מֵנָּה אָמִינָא לָהּ — מֵהֵיכֵן לְמִדַּתִּי שֶׁהִמְשַׁרְתָּ לְעִבּוּדָה
6 זְרָה בְּשׁוּגָה מוֹתֵר לְשֵׁרֵת בְּמִקְדָּשׁ, דְּתַנְיָא, נֹאמַר בְּחֻטָּאת יַחֲדִי שִׁשְׁגָה
7 בְּעִבּוּדָה זְרָה (בְּמִדְּבַר טו כח) 'וַיִּכְבֵּר תְּבַהֵן עַל הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁנֵנִית בְּחֻטָּאתָהּ
8 בְּשֵׁנִיתָה' וְגו'. הַתִּיבּוֹת 'בְּחֻטָּאתָהּ בְּשֵׁנִיתָה' מֵיִתְרוֹת, וְכִלְמִיד הַכְּתוּב
9 שֶׁבַּהֵן שִׁשְׁגָה בַּהּ מִתְּכַפֵּר עַל יְדֵי עֲצָמוֹ — יִכּוּל לְהַקְרִיב בְּעֲצָמוֹ קֶרְבָּנו
10 לְכַפֵּר עַל נַפְשׁוֹ. וְיֵשׁ לְבַרְר, כְּמֵאָה — כִּיצַד חֻטָּא, אֵילִימָא בְּשִׁחִיטָה
11 לְעִבּוּדָה זְרָה, מֵאִי אִירֵאָה שׁוּגָה — מִדְּעוֹ נֶקֶט הַכְּתוּב שֶׁהִיא זֶה בְּשִׁגְגָה,
12 אֲפִילוּ מוּזֵד נְמִי — הֲרִי אֲפִילוּ הוּזִיד בְּזֶה מוֹתֵר לְשֵׁרֵת בְּמִקְדָּשׁ, כִּי
13 שְׁחִיטָה אֵינָה נִחְשָׁבֶת שִׁירוֹת. אֲלֵא לָאוּ, הַכּוּוֹנָה שִׁחֻטָּא בְּיָרִיקָה שֶׁל
- 14 דָם לְעִבּוּדָה זְרָה, וְאִם הִיא מוּזֵד הִיא נֹאסֵר לְשֵׁרֵת בְּמִקְדָּשׁ, וּמִשּׁוּם
15 שִׁשְׁגָה מוֹתֵר לוֹ לְשֵׁרֵת. הֲרִי שֶׁהִשְׁוּגָה בּוֹרִיקָה קֶרְבָּנו רִיחַ נִיחּוֹת.
16 רַב שֵׁשֶׁת דּוּחָה אֶת רֵאִייתָ רַב נְחֲמָן: וְרַב שֵׁשֶׁת אָמַר לָהּ, לְעוֹלָם
17 כּוּוֹנַת הַכְּתוּב דּוּחָה בְּשִׁחִיטָה, וְכִמּוּזֵד לָא — וְאִף עַל פִּי כֵן אִם הִיא
18 מוּזֵד בּוּזָה נֹאסֵר לְשֵׁרֵת בְּמִקְדָּשׁ, כִּי נַעֲשֶׂה מִשְׁרֵת לְעִבּוּדָתָ בּוֹכְבִים.
19 מוּסִיפָה הַגְּמָרָא: וְאִדּוֹ לְטַעְמֵיהוּ — וּמַחְלֻקֵת זוֹ שֶׁבֵּין רַב נְחֲמָן לְרַב
20 שֵׁשֶׁת בְּמוּזֵד בְּשִׁחִיטָה, הִיא לְשִׁיטָתָם, דְּאִתְמַר, הוּזִיד בְּשִׁחִיטָה
21 לְעִבּוּדָה זְרָה וְחֹזֵר בְּתוֹבָה וְהַקְרִיב קֶרְבָּן בְּמִקְדָּשׁ, רַב נְחֲמָן אָמַר,
22 קֶרְבָּנו רִיחַ נִיחּוֹת. וְרַב שֵׁשֶׁת אָמַר, אִין קֶרְבָּנו רִיחַ נִיחּוֹת. וּמִבְּאֵרֵת
23 הַגְּמָרָא מַחְלֻקָתָם: רַב נְחֲמָן אָמַר שֶׁקֶרְבָּנו רִיחַ נִיחּוֹת, מִשּׁוּם דְּלֹא
24 עָבַד שִׁירוֹת — שִׁאִין שְׁחִיטָתוֹ נִחְשָׁבֶת שִׁירוֹת לְעִבּוּדָה זְרָה. וְרַב שֵׁשֶׁת
25 אָמַר שִׁאִין קֶרְבָּנו רִיחַ נִיחּוֹת,

(תניא) [תנן] כמאן דאמר – שינוי במשנתנו כדעת מי שאמר שביט
 חוניו לאו עבודה פוכבים הוא. שכן מצינו שנחלקו בזה, דתניא,
 באותה שנה שמת בה שמעון הצדיק הכהן הגדול, אמר להן
 לחביריו, שנה זו היא מת – יודע אני שאמות בשנה זו. אמרו לו,
 מנין אתה יודע. אמר להן, בכל שנה ביום הכפורים, נודמן לי
 כדמות זקן אחד לבוש בגדים לבנים ונתעטף ו-ומעוטף לבנים,
 ונכנס עמי לקדש הקדשים וגם יצא עמי. אבל בשנה זו, נודמן לי
 כדמות זקן אחד לבוש שחורים ונתעטף שחורים, ונכנס עמי ולא
 יצא עמי, ורמז לי בזה שלא אשלים שנתי. לאחר ההגל – אחרי חג
 הסוכות, חלה שבעת ימים, ומאז נמנעו אחיו הכהנים מלכרך
 את העם בעת ברכת כהנים בשם המפורש כמו שעשו עד אז, מפני
 שלא ידעו לאומרו בקדושה ובטהרה כראוי. בשעת פטירתו אמר
 להם לחביריו, חוניו בני ישמש תחתיה בכהונה גדולה, שהוא ראוי
 לכך יותר מאחיו. כשבא חוניו להכנס לכהונה גדולה, נתקנא בו
 שמעי אחיו, מפני שהיה שמעי גדול ממנו שתי שנים ומחצה, ואף
 על פי כן לא חר בו אביו. אמר לו שמעי לחוניו, בא ואלמדך סדר
 עבודה של הכהן הגדול ביום חינוכו. הלכישו שמעי באונקלי סדר
 מלבוש של עור, ותנרו בצילצול – חגורה שאינה ממין בגדי הכהונה,
 והעמידו אצל המזבח, והלך שמעי ואמר להם לאחיו הכהנים, ראו
 מה נדר זה וקיים לאהובתו – לאשתו, אותו היום שאשתמש –
 שאשמש פעם ראשונה בכהונה גדולה אלבוש באונקלי שליכי
 ו-שלך ואחנוד בצילצול שליכי. בקשו אחיו הכהנים להרגו –
 להרוג את חוניו, ריץ מפניהם ורצו אחרי, הלך לאלכסנדריא של
 מצרים ונבנה שם מִזְבֵּחַ והעלה עליו קרבנות לשון [ל-שם] עבודה
 פוכבים. ובשמיני חקמים בדרך – שכך עשה שמעי, אמרו, מה
 זה שלא ידר לה בך – אם שמעי שלא קיבל עדיין את השררה, קלקל
 מעשיו כל כך מפני שחפץ בה, היורד לה – מי שכבר נתמנה לה, על
 אחת כמה וכמה שלול לקלקל מעשיו אם יעבירוהו, לפיכך אין
 להעבירו כדי שלא יקלקל עצמו. עד כאן היו אלו דברי רבי מאיר.
 ונמצא שלדעתו, בית חוניו הוא בית עבודה זרה, שלא כדעת
 משנתנו.
 הברייתא מביאה את הדעה החולקת: אמר לו רבי יהודה לרבי
 מאיר, לא בך היה המעשה, אלא שכששמע שכך צוה אביו, לא
 קיבל עליו חוניו את המינוי, מפני שהיה שמעי אחיו גדול ממנו
 שתי שנים ומחצה ולא רצה חוניו לפגוע בכבודו. ואף על פי כן
 כשבא שמעי להכנס לכהונה גדולה, נתקנא בו חוניו בשמעי אחיו,
 ואמר לו, בא ואלמדך סדר עבודה של הכהן הגדול ביום חינוכו,
 והלכישו באונקלי ותנרו בצילצול והעמידו אצל המזבח, והלך
 חוניו ואמר להם לאחיו הכהנים, ראו מה נדר זה וקיים לאהובתו,
 אותו היום (שישתמש) [בשמיני] בכהונה גדולה אלבוש
 באונקלי שליכי ואחנוד בצילצול שליכי. בקשו אחיו הכהנים
 להרגו – להרוג את שמעי, אבל הוא סח להם כל המאורע, ולפיכך
 בקשו להרוג את חוניו. ריץ מפניהם ורצו אחרי, ריץ לבית המלך
 ורצו אחרי, וכל הרוצה אותו אומר זה הוא, זה הוא שאשם במה
 שארע. הלך לאלכסנדריא של מצרים ונבנה שם מִזְבֵּחַ והעלה עליו
 קרבנות לשם שמים. והוא שנאמר בנבואת ישעיה (ישעיה טו ט)
 'והיתה) ביום ההוא והיה מזבח לה בתוך ארץ מצרים ומצבה אצל
 גבולה לה'. ובשמיני חקמים בדרך – שכך עשה חוניו, אמרו, ומה
 זה שברח ממנה בך – אם חוניו שמתחילה היה בורח מן השררה,
 קלקל מעשיו כל כך מפני שחזר ורצה בה, המבקש לירד לה – מי
 שמתחילה ביקש את השררה, על אחת כמה וכמה שלול לקלקל
 מעשיו אם יעבירוהו. ונמצא שלדעת רבי יהודה, בית חוניו אינו בית
 עבודה זרה, כדעת משנתנו.
 הגמרא מביאה ברייתא, ממנה נלמד כמה צורך יש בשררה למי
 שנתמנה לה כבר: תניא, אמר רבי יהושע בן פרחיה, בתחלה –
 קודם שנעשיתי נשיא, היתה השררה שנואה בעיני, עד שכל האומר
 לי עלה לה וקבל על עצמך את הנשיאות, אני הייתי בופתו ונותנו
 לפני הארץ, כי נחשב בעיני כמבקש רעתי, אבל עתה שכבר נעשיתי

1 מפני שבשחיטה זו נעשה משרת לעבודה פוכבים.
 2 אמר רב נחמן, מנא אמינא לה – מהיכן למדתי מה שאמרתי, שכהן
 3 ששחט לעבודה זרה במזיד מותר לשרת במקדש, דתניא, בהן שעבד
 4 עבודה פוכבים ושב בתשובה, והקריב קרבן במקדש, קרננו ריח
 5 ניהות. ויש לברר, במאי – באיזה אופן חטא, אילימא בשוגג, מאי
 6 ושב – מה כוונת התנא במה שאמר שכהן זה שב בתשובה, הרי שב
 7 ועומד הוא – הלא אף בעת שחטא לא היה חפץ בחטא, שהרי עשאו
 8 בשגגה. אלא פשיטא שכוונתו שחטא במזיד, ואי בוריקה – מה מועיל
 9 כוונתו שהיך בוריקת דם לעבודה זרה, כי שב מאי הוי – מה מועיל
 10 לזה ששב בתשובה, הא עבד לה עבודת שירות, ונאסר לעולם
 11 לשרת במקדש. אלא לאו, כוונתו שהיך לעבודה זרה. הרי
 12 שכהן ששחט לעבודה זרה במזיד וחזר בתשובה מותר לשרת
 13 במקדש.
 14 רב ששת דוחה את ראיית רב נחמן: ורב ששת אמר לה, לעולם
 15 כוונת התנא שעבד לה בשחיטה בשוגג, ומה שאמר ושב, הרי
 16 קאמר, שאם שב מעיקרו – שכשחטא לא היה חפץ בחטא, כלומר
 17 דכי עבד לה בשוגג עבד, לא נאסר לשרת במקדש וקרננו ריח
 18 ניהות. ואם לאו – ואם לא עשה זאת בשוגג אלא במזיד, נאסר
 19 לשרת במקדש ואין קרננו ריח ניהות.
 20 מחלוקת נוספות בענין זה בין רב נחמן לרב ששת: כהן שהשתתהו
 21 לעבודה פוכבים במזיד, וחזר בתשובה, רב נחמן אמר שמתור
 22 לשרת במקדש וקרננו ריח ניהות. ורב ששת אמר שאסור לשרת
 23 במקדש, ואין קרננו ריח ניהות. וכן כהן שהודה לעבודה פוכבים –
 24 שקיבלה על עצמו לאלוה, וחזר בתשובה, רב נחמן אמר שמתור
 25 לשרת במקדש, וקרננו ריח ניהות. ורב ששת אמר שאסור לשרת
 26 במקדש, ואין קרננו ריח ניהות.
 27 וצריכא – צריכים רב נחמן ורב ששת להשמיענו שנחלקו בין בוריקה
 28 ובין בשחיטה והשתחואה והודאה, דאי אשמעינן תך קמייתא –
 29 שאם היו משמיעים לנו רק שנחלקו באופן הראשון, בכהן ששגג
 30 בוריקה, לא היינו יודעים שנחלקו גם לגבי חזיר בשחיטה, כי אולי
 31 דווקא ביהיא ו-בוריקה קאמר רב ששת שנאסר לשרת במקדש,
 32 משום דעבד ליה שירות לעבודה זרה, אבל בשחיטה, דלא עבד
 33 ליה שירות, שהרי שחית קרבן אינה נחשבת שירות, אימא שרב
 34 ששת מודה ליה לרב נחמן שאפילו עשאה במזיד אינו נאסר לשרת
 35 במקדש, ולכן הוצרכו להשמיענו שנחלקו אף לגבי שחיטה במזיד.
 36 ואי אשמעינן שנחלקו אף בשחיטה, לא היינו יודעים שנחלקו גם
 37 לגבי השתחואה, כי אולי דווקא בשחיטה אמר רב ששת שנאסר
 38 לשרת במקדש, משום דעבד ליה עבודה – שאף ששחיטה אינה
 39 נחשבת שירות, אבל עשה בזה עבודה חשובה ונעשה משרת לעבודה
 40 זרה, אבל כשהשתתהו, דלא עבד ליה עבודה חשובה, אימא לא
 41 נחלקו, ולפי כולם מותר לו לשרת במקדש, לפיכך צריכא – צריכים
 42 רב ששת ורב נחמן להשמיענו שנחלקו בוריקה ובשחיטה
 43 ובהשתחואה. ואי אשמעינן שנחלקו אף בהשתחואה, לא היינו
 44 יודעים שנחלקו גם לגבי המודה בעבודה זרה, כי אולי דווקא
 45 בהשתחואה אמר רב ששת שנאסר לשרת במקדש, משום דעבד
 46 ליה מעשה – שמכל מקום עשה מעשה בגופו, שכפף עצמו לפני
 47 העבודה זרה, אבל אם רק הודה בה, דריבנא בעלמא – שהוא
 48 דיבור בלבד, אימא לא נחלקו, ולפי כולם מותר לשרת במקדש,
 49 לפיכך צריכא – צריך להשמיענו שאף באופן זה חלק רב ששת וסבר
 50 שנאסר לשרת במקדש.
 51 שינוי במשנה שהכונים ששמשו בבית חוניו לא ישמשו במקדש,
 52 ואין צריך לומר לדבר אחר [ובי].
 53 הגמרא תביא בסמוך מחלוקת לגבי בית חוניו, האם הקריבו בו לשם
 54 שמים, או לעבודה זרה. ותחילה מדייקת הגמרא מה דעת משנתנו
 55 בענין זה: מדרקאמר – ממה שאמר התנא שאם שמשו בבית חוניו לא
 56 ישמשו במקדש ואין צריך לומר שאם שמשו לדבר אחר – לעבודה
 57 זרה לא ישמשו במקדש, מכלל שסבר דבית חוניו לאו עבודה
 58 פוכבים הוא.

1 נשיא, כָּל הָאֹמֵר לִי לִירֵד מִמֶּנָּה וּ–מִהַנְּשִׂאוֹת, אֲנִי מְטִיל עָלָיו
2 קוּמְקוּם שֶׁל מִים חֲמִין.
3 וּמוֹסִיפָה הַבְּרִייתָא, שֶׁכֵּן מְצִינוּ בְּשֵׁאל הַמֶּלֶךְ, שֶׁהָרִי שֶׁאֹל פָּרַח
4 מִמֶּנָּה – מִן הַשְּׂרָדָה, וְאֵף עַל פִּי כֵן כְּשֶׁעָלָה עַל כֶּסֶף מַלְכוּתוֹ, בְּקִשׁ
5 לְהַרְזֵנּוּ אֶת דָּוִד כְּדֵי שֶׁלֹּא יִטּוֹל הַמַּלְכוּת מִיָּדָיו.
6 חֲזוֹרַת הַגְּמָרָא לְדוֹן בְּמַחְלֻקַת רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי יְהוּדָה: אָמַר לִיהִ מֵר
7 קְשִׁישָׁא בְּרִיהַ דְּרַב הֶסְדָּא לְאַבְיִי, רַבִּי מֵאִיר שֶׁסָּבַר שְׁבִית חוֹנִיו הִיא
8 לְעַבְדָּה זְרָה, הָאִי קְרָא דְרַבִּי יְהוּדָה – הַפְּסוּק הַזֶּה [בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
9 מְבַבֵּת לֵה' בְּתוֹף אֲרָץ מִצְרַיִם וְגו'] שֶׁרַבִּי יְהוּדָה לְמַד מִמֶּנּוּ שְׁבִית חוֹנִיו

10 נְעַשֶׂה לְשֵׁם שָׁמַיִם, מֵאִי עֶבֶד לִיהִ – מִהָ הוּא לּוֹמֵד מִמֶּנּוּ.
11 הַשִּׁיב לוֹ אַבְיִי: מִיָּבְעִי לִיהִ לְכַרְתֵּנִי, שְׁלֹאֲחֵר מִפְּלִתוֹ שֶׁל סַנְחַרְיָב
12 מֶלֶךְ אַשּׁוּר, שְׁבֵא לְכַבּוֹשׁ אֶת יְרוּשָׁלַיִם מִיַּד חֻזְקִיה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְנִיגַף
13 בְּיַד שָׁמַיִם וּבְרַח לְאַרְצוֹ, וְצָא חֻזְקִיה וּמִצָּא חֲמֻשָׁה בְּנֵי מְלָכִים שֶׁהָיוּ
14 יוֹשְׁבֵינָם בְּקְרוֹנוֹת שֶׁל זָהָב, שֶׁתַּפְסֵם סַנְחַרְיָב כְּשֶׁכִּבַּשׁ אֶת מִצְרַיִם וְכוּשׁ
15 וְהַבְּיָאֵם עִמּוֹ לְיְרוּשָׁלַיִם, וְחֻזְקִיה הוֹצִיאֵם לְחוּפְשֵׁי וְהִדְרִין שֶׁלֹּא לְעַבֹּד
16 עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים, וְקִיבְלוּ עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם וְחָזְרוּ לְמִצְרַיִם. הוּא
17 שְׁנַאֲמַר (שְׁעִיָּה י"ח) 'בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה חֲמֻשׁ עָרִים בְּאַרְץ מִצְרַיִם
18 מִדְּבָרוֹת שְׁפַת כְּנַעַן

המשך ביאור למס' חולין ליום חמישי עמ' ב

1 דְּאֲחָאָב אֶבּוֹל גְּבַרִי דִּיהוֹשֻׁפֵּט – מִהָ שֶׁשַּׁחְטוּ אֲנָשִׁי אַחָאָב שֶׁהָיוּ
2 רְשָׁעִים וְשִׁחִיתָם פְּסוּלָה, אֲכַלּוּ אֲנָשִׁי יְהוֹשֻׁפֵּט, וּמִהָ דְּבִבְחָתָה עַל יַדִּי
3 עוֹבְדֵיָהָ שֶׁהִיא צְדִיקָה, אֲכַלּוּ יְהוֹשֻׁפֵּט שֶׁהִקְפִּיד עַל שְׁחִטָּה כְּשִׁירָה.
4 מִתְרַצַּת הַגְּמָרָא: לֹא סָלְקָא דְעִתְדָה שֶׁלֹּא הָיוּ אֲנָשִׁי יְהוֹשֻׁפֵּט כְּשִׁרִים,
5 שֶׁכֵּן מְדַמְּבוּאָר בְּפִסּוּק 'מוֹשֵׁל מְקַשֵּׁיב עַל דְּבַר שֶׁקֶר כָּל מְשַׁרְתָּיו
6 רְשָׁעִים', שֶׁעַבְדֵי הַרְשַׁע אֵף הֵם רְשָׁעִים, מִשְׁמַע הָא מוֹשֵׁל הַמְקַשֵּׁיב
7 לְדַבַּר אֱמֶת, מְשַׁרְתָּיו צְדִיקִים, שֶׁאֵף עַבְדָּיו צְדִיקִים, וּבִהֲכַרְח הָיוּ

8 אֲנָשִׁי יְהוֹשֻׁפֵּט צְדִיקִים וְאֵם אֲכַן אֲכַלּוּ מֵאֲנָשִׁי אַחָאָב שֶׁהָיוּ רְשָׁעִים,
9 מוֹכַח שֶׁשִּׁחִיתָם כְּשִׁירָה.
10 מְקַשָּׁה הַגְּמָרָא: וְדָלְמָא זְבוּחַ גְּבַרִי דְּאֲחָאָב אֶבּוֹל אֲחָאָב וְגַבְרִיהָ –
11 מִהָ שֶׁשַּׁחְטוּ אֲנָשִׁי אַחָאָב אֲכַלּוּ אַחָאָב וְאֲנָשִׁי, זְבוּחַ גְּבַרִי דִּיהוֹשֻׁפֵּט
12 אֶבּוֹל יְהוֹשֻׁפֵּט וְגַבְרִיהָ – וּמִהָ שֶׁשַּׁחְטוּ אֲנָשִׁי יְהוֹשֻׁפֵּט אֲכַלּוּ יְהוֹשֻׁפֵּט
13 וְאֲנָשִׁי.

אגרות קודש

ב"ה, כ"ג סיון, תשי"ח

ברוקלין.

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מט' בסיון, ובעת רצון יזכירו את כל אלה שכותב אודותם
על הציון הקי של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע כאו"א להמצטרך לו מתאים לתוכן כתבו.

ובמ"ש אודות מצב פרנסתו הדחוק והאפשרית שישע בשליחות ממחלקה דתית, לאיזה זמן לחו"ל,
שכנראה ממכתבו המשכורת בעד זה מספיקה לא רק להוצאה ופרנסה בהווה, אלא שנשאר כסף לסילוק
החובות שמקודם.

הנה כפי הנשמע הנוסעים בשליחות כהנ"ל יש ביכולתם להתנהג בענינים הרוחניים מתאים
למצפונם, וא"כ הוא, וזוגתו תח"י מסכימה לנסיעה כזו, נכון להתענין בדבר, ובפרט שהרי גם פרנסה
רוחנית בהענין שיוכל להפיץ היהדות ברוח ישראל סבא במקומות לשם יסע.

במ"ש אודות האכזבה שיש לו כשמתבונן בכתתו בה השקיע מאמצים כ"כ רבים. - הנה כפי הנשמע
מהצד, ברור שיש לו כשרונות בשטח החינוך, ולכן אחת משתי אלה, או שאינו מעריך את התוצאות ורואה
אותם לא בהתאם המציאות (שהיא טובה יותר מאשר מתארה), או שמנצל את הכשרונות לא באופן
המתאים, ועל כזה נאמר ותשועה ברוב יועץ. אבל בכל אופן שצריך לנצל כשרונותיו בהחינוך, והרי גם
ההצעה שבסעיף א' כנראה כוונתו לענינים של חינוך במקום לשם יסעו

לפלא שאינו מזכיר בהנוגע לפעולות במסגרת צעירי אגו"ח אף שבטוחני שגם בזה מתעסק, והשי"ת
יצליחו וזוגתו תח"י בכל האמור.

ולהודעתו ממצב זוגתו תח"י, השי"ת ימלא ימי הריונה כשורה ובנקל ותלד זחוי"ק בעתה ובזמנה
כשורה ובקל.

בברכה לבשו"ט בכהנ"ל.